

Sygn. akt V CZ 80/06

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Gerard Bieniek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko Gminie S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 listopada 2006 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 lipca 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 20.07.2006 r. odrzucił skargę kasacyjną powódki wniesioną od wyroku tego Sądu z dnia 13.04.2006 r. W uzasadnieniu podniesiono, że skarga kasacyjna powódki została wniesiona w dniu 17.07.2006 r., a więc w czasie obowiązywania ustawy z dnia 28.07.2006 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398). Zgodnie z przepisami tej ustawy (art. 14 ust. 2) opłatę podstawową pobiera się także od pism podlegających opłacie, o których mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, wnoszonych przez stronę zwolnioną od kosztów sądowych, chyba że ustawa stanowi inaczej. Takim pismem jest skarga kasacyjna, od której pełnomocnik powódki nie wniósł o płaty podstawowej. Zgodnie zaś z art. 130² § 3 k.p.c. Sąd odrzuca bez wzywania o uiszczenie opłaty pismo wniesione m.in. przez adwokata podlegającego opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wskazany przepis znajduje zastosowanie także w przypadku nieuiszczenia opłaty podstawowej przy wnoszeniu skargi kasacyjnej.

Powódka zaskarżyła to postanowienie zażaleniem. Zarzucając naruszenie art. 149 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 130² § 3 k.p.c. wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398) stanowi, iż w sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. 2.03.2006 r.) stosuje się do czasu zakończenia postępowania w danej instytucji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych. Odwołując się do treści tego przepisu wnosząca zażalenie twierdzi, że do czasu przekazania akt sprawy do wyższej instancji należy stosować przepisy dotychczasowe o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Skoro przekazanie akt nie nastąpiło, to w sprawie należy stosować przepisy ustawy z dnia

13.06.1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz przepisy kodeksu postępowania cywilnego sprzed nowelizacji. Te ostatnie przepisy stanowiły zaś, że zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych obejmowało zwolnienia od obowiązku uiszczenia wpisu od apelacji i skargi kasacyjnej.

Poglądu tego nie można podzielić. Treść art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie pozostawia wątpliwości, że momentem wytyczającym granicę czasową między stosowaniem ustawy dotychczasowej a zastosowaniem ustawy nowej, jest chwila „zakończenia postępowania w danej instancji”. Sformułowanie to nie może być wiązane z przekazaniem akt sprawy do wyższej instancji, gdyż przekazanie jest czynnością techniczną, a nie procesową. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że przez pojęcie „zakończenie postępowania w danej instancji” należy rozumieć datę wydania orzeczenia kończącego postępowanie w danej instancji, a więc wydania wyroku lub postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym albo innego orzeczenia trwale zamykającego drogę do wydania wyroku. Takie stanowisko – już na tle art. 149 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28.06.2006 r. III CZ 36/06 (niepublik.) oraz w postanowieniu z dnia 25.10.2006 r. III CZP 73/06 (niepublik.). Pogląd ten skład orzekający podziela. W konsekwencji zastosowanie w niniejszej sprawie przepisów nowej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych było uzasadnione.

Drugą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia jest odpowiedź na pytanie, czy sankcja przewidziana w art. 130² § 3 k.p.c. obejmuje również opłatę podstawową, o której mowa w art. 14 nowej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Wnoszący zażalenie nie kwestionuje bowiem, że miał obowiązek uiścić opłatę podstawową, co zresztą wynika wprost z art. 100 ust. 2 zd. 2 ustawy. Art. 130² § 3 k.p.c. stanowi, że pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania do uiszczenia opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu. Za pozytywną odpowiedzią na sformułowane wyżej pytania przemawia wykładnia gramatyczna i celowościowa art. 130³ § 2 k.p.c. Należy przecież zwrócić uwagę, że

art. 11 ustawy o kosztach wyróżnia opłatę stałą, stosunkową i podstawową, przy czym opłata podstawowa wynosi 30 zł i stanowi minimalną opłatę, którą strona obowiązana jest uiścić. Wysokość opłaty podstawowej jest więc stała. Jeśli więc art. 130² § 3 k.p.c. używa sformułowania „opłata w wysokości stałej lub stosunkowej”, to jest oczywiste, że chodzi o opłatę stałą i podstawową (w stałej wysokości) oraz opłatę stosunkową. Także względy celowościowe przemawiają za taką wykładnią art. 130² § 3 k.p.c. Jeżeli bowiem sankcją zwrotu pisma wniesionego przez profesjonalnego pełnomocnika, bez wzywania o uiszczenie opłaty, objęto także pisma podlegające opłacie stosunkowej, to tym bardziej pisma podlegające opłacie podstawowej w stałej wysokości. W konsekwencji stwierdzić należy, że przepis art. 130² § 3 k.p.c. ma zastosowanie także wówczas, gdy pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego podlega opłacie podstawowej.

Z tych względów, skoro zażalenie powódki nie zawiera uzasadnionych podstaw, to podlega oddaleniu (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).